

ELS RELATS PARAL·LELS DE GN 1,1-11

RELATS DE CREACIÓ

HIMNE A PTAH (Entre el 2575 i 2134 aC) Gn 1,1-2,4a

A Egipte hi ha dos déus Ptah i Atum. Ambdós tenen de diferent la manera de crear. Ptah viu a Menfis i Atum a Heliòpolis. L'Ennéade d'Egipte, l'assemblea d'Egipte dels 9 déus més importants, ratifica la unió del nord amb el sud i crea un únic Estat. Ptah crea a través del pensament del seu cor i les paraules de la seva llengua; Atum a través de les mans i el semen.

HIMNE A RA (Entre el 2575 i el 2134 aC) Gn 1,1-2,4a

Els egipcis honoraven a Ra com el seu creador i sobirà que els acompanyava, al faraó iu a la seva terra des del naixement, passant per la mort, fins el nou naixement. El faraó era 'el fill de Ra'. Els santuaris més importants eren Heliòpolis, Hermòpolis i Edfú.

Cada dia Ra pilotava el seu vaixell seguint el cos blau clar de Nut, el cel, fins a l'ocàs que era la boca de Nut. Al capvespre Nut s'empassava el sol. Durant la nit, Ra pilotava la barca a través del cos de Nut, on la serp Apofis esperava per destruir-lo quan obrís el seu si a la matinada. Com a llevadores, els sacerdots cantaven un himne a Ra mentre esperaven que sortís el creador. Ra tornava a crear Egipte i permetia sorgís un nou dia i que el faraó governés el país en pau.

La divinitat Ka es representa amb el sol, un cercle amb un centre, una forma cònica, una piràmide, un obelisc, un temple o un escarabat (*khepri*), perquè posa en marxa tot el procés. Tots els éssers vius sortien del sol.

EL MITE D'ENUMA ELIS. (entorn del 1100 aC) Gn 1-2.4a

Entre el 1792 i 1750 Hammurabi va fer de Babilònia la capital de Mesopotàmia. I va posar a Marduk al cap de tots els déus. El relat d'Enuma Elis es pot situar entorn de l'any 1100 aC tot barrejant tradicions sumèries i amorrees.

El relat central d'Enuma Elis descriu el naixement de l'assemblea divina de Mesopotàmia a partir d'un caos d'aigua i tenebres per mitjà d'Apsu, el déu de l'aigua dolça, amb Tiamat, deessa de l'aigua salada. El soroll que feien els valerosos Igigu eren tan fort que va molestar a Apsu i els volia matar. Ea si va oposar. Llavors va matar Apsu i va crear una nova generació divina. El déu principal va ser Marduk. Tiamat es casa amb Quingu i aquesta deessa s'enfronta amb l'assemblea divina tot creant l'exèrcit d'unes monstruoses criatures. Marduk surt en defensa de l'assemblea divina, a canvi d'un preu: que el nomenin sobirà de tot. L'assemblea ho accepta. A Marduk per aquest motiu se'l representa amb un arc, fletxes, espases, escut, xarxa i llamp.

Tiamat es disfressa de serp marina però s'escapa del camp de batalla (com estratègia). Això s'ho pren com un insult Marduk i la crítica de covardia. Ella s'enfada i com fora de sí, lluita a mort contra Marduk. Aquest la travessa d'un llamp com una fletxa, pren possessió del seu tron a la muntanya sagrada i és aclamat per l'assemblea divina.

Allí, Marduk construeix el seu temple i li posa el nom d'Apsu (el seu avant passat assassinat). A fora a la porta hi posa dos monstres de Tiamat en record de la seva victòria. Marduk construeix un món nou amb el cos de Tiamat. Xafa el seu crani i llança la seva sang al vent. Divideix el seu cos en dues parts. Amb la meitat fa el cel i amb l'altra la terra. Amb el cos de Tiamat tenca les aigües primordials entre les muntanyes i l'horitzó. Els membres de l'assemblea divina, són els estels i assenyalen les estacions. Destina a la Lluna com a guardiana de la nit i li mani que assenyalen els mesos amb les seves fases. Marduk i Ea fa un pla per crear els cossos dels humans. Decideixen sacrificar a Quingu, un dels aliats de Tiamat. Ea li talla el coll i fan servir la sang per crear el prototipus humà. Aquest és destinat a fer el treball que li mani l'assemblea divina en el món. Per celebrar el nomenament de Marduk com a sobirà dels déus, construeix un zigurat a Babilònia.

L'EPOPEIA DE GUILGAMÈS. (3000-2000aC) Gn 2,4b-4,2, i 6-11

Enkidu s'assembla a Adam, Utnapistim a Noé i Dilmun a l'Edén. Va ser trobada en una tauleta de fang a Nínive. Eren relat en llengua acàdia i gravat en escriptura cuneïforme. Era conegut en temps d'Asurbanipal (668-626 aC).

L'epopeia enalteix al sobirà d'Uruk. Al començament Guilgamès era un tirà. L'assemblea divina crea Enkidu a fi que tingui companyia. D'aquesta manera si s'afronten a noves aventures, no faran cap mal al poble. Al principi Enkidu té poc interès per Guilgamès i juga amb animals salvatges. Llavors l'assemblea divina li envia una dona sàvia a fi que ensenyi a Enkidu a ser més humà.

Els dos herois participen en aventures perilloses. Però quan Enkidu parla de la mort a Guilgamès aquest no ho entén.

Enkidu i Guilgamès maten a Humbaba i a un toro diví. Es tornen vanitosos. Quan Guilgamès rebutja la proposta de la deessa Istar, l'assemblea divina condemna a mort a Enkidu. Aquest coneix la sentència en un somni i després cau malalt. Guilgamès queda horroritzat davant l'agonia d'Enkidu. Més tard cava una tomba pel seu amic i li erigeix un monument. El destí d'Enkidu porta a Guilgamès a cercar un remei per arribar a la mortalitat i així comença una recerca que li portarà finalment a Dilmun.

Pel camí, Guilgamès troba Siduri, una dona que feia cervesa, i li parla del seu pla per a fer-se immortal. Siduri li ensenya com passar el Mar de la Mort i arribar a Dilmun.

Guilgamès amb l'ajuda de Utnapistim passa el Mar de la Mort i arriba a Dilmun. Allí pregunta a Utnapistim i a la seva dona com han arribat a ser immortals. Llavors expliquen que l'assemblea divina volia destruir a tots els mortals amb un diluvi. En assabentar-se que la parella havia sobreviscut amb un arca, els concedí el do de la immortalitat. D'aquesta manera el seu precepte d'exterminar tots els mortals es va complir.

Utnapistim explica a Guilgamès un secret diví: Hi havia una planta com un esbarzer que era el secret de la immortalitat. Guilgamès va trobar la planta però en voler-la arrencar es va punxar la mà. Era la planta de la vida. Guilgamès es va portar la planta en un vaixell, però en banyar-se en una font, una serp va sentir la flaire de la planta i se la va endur; llavors la serp va mudar la pell.